

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. κ. — Γιὰ τὴν Ἐπαρχίαν Δρ.

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Δρ. χρ. 10.

Γιὰ τὴν Ἐπαρχίαν δεχόμεστε καὶ τρεῖς (2 Δρ. τὴν τριμηνία) συνδρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἢ δὲ στέλλει μυστὰ τὴν συνδρομὴν του.

10 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 10

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμά πούλιοντα ἐπὶ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμῇ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κώδικα (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἑθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν Στάθμους Τροχιδρομίου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑποδοχῆς Σιδηροδρόμου Ὁμόνοια), στὴ κώδικα Ἰαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας, Γ. Κολάρου κα-Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλῇ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουζῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τρελλὸς καὶ προδότης; — Ἀληθινοὶ ἄντρες —
Μὲ πόδες καὶ μὲ σάλπιγγες — Τὸ κράτος
τοῦ νόμου — Ὅλα φυσικά — Ἀνγμοὶ καὶ
δλοφυρμοί.

ΟΥΤΕ τρελλὸς ὁ Τυπάλλος, οὔτε προδότης.
Ὅχι. Ἐκάμε κι αὐτὸς ὅ,τι ἔκαμε κι ὁ ἄλλος ὁ
στρατὸς μας στὸ Γουδί. Ἐπαναστάτησε. Τὸ Γουδί
δὲ βάφτηκε μ' αἷμα, γιὰτὶ δὲν τοῦ ἀντιστάθηκε κα-
νεὶς. Στὴ Σαλαμίνα συνέθηκε τὸ ἐναντίο. Καὶ γι'
αὐτὸ δὲν πέτυχε ἡ ἐπανάστασις τοῦ Τυπάλλου.

Ὁστόσο εἶναι προδότης, λένε, γιὰτὶ πῆγε νὰ
βουιάξει τὰ θωρηκτὰ μας. Ἄ δὲν πιτύχαινε ἡ
ἐπανάστασις στὸ Γουδί ἡ ζημιὰ μας, μὲ μᾶς λέτε, —
καὶ μιλοῦμε καὶ γιὰ ὑλικὴ καὶ γιὰ ἠθικὴ ζημιὰ —
δὲ θάτανε μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ ζημιὰ πού θὰ πα-
θαίναμε κι ἂ βουιάζαν καὶ τὰ τρία θωρηκτὰ καὶ
ὅλα τὰντιτοσιλλικά μας μαζί;

Θὰ μᾶς πείτε στενοκέφαλους, μὰ εἶται ἐμεῖς τὰ
κρίνουμε τὰ πράματα. Πάντοτε σχετικὰ. Ὁ Τυπάλ-
λος, στὴ συνειδησὴν μας, θὰ μένει πάντοτε σὰν ἕνας
ἐπαναστάτης πού ἀπότυχε ὅπως ὁ κ. Ζορμπᾶς κι
ἀλάκαίρος ὁ Στῆρ. Σύνδεσμος, σὰν ἕνας ἐπανι-
στάτης πού πέτυχε. Αὐτὸ εἶναι ὅλο.

*

Ο ΤΥΠΑΛΛΟΣ πολέμησε στὴ Μακεδονία. Πολέμησε

κι ὁ Δεμέστιχας. Μπορεῖ νὰ πολέμησανε κι ἄλλοι ἀπὸ
τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ Ναυτικοῦ πού ἐπαναστάτησαν τὴν
περασμένη Παρασκευὴ μαζί τους. Ὅχι, λοιπὸν προδότες,
μὰ πατριῶτες. Ὅχι, λοιπὸν τρελλοί, μὰ παληκάκια. Γιὰτὶ
τὸ κάτω κάτω — τί τὰ θέτε; — διψάμε καὶ γιὰ λίγη πα-
ληκαριά, ἀδιάφορο πῶς θὰ μᾶς φανερωθεῖ.

Κ' ὕστερα ἀπὸ τὴν «Δευτέραν» ἐν Σαλαμίνα ναυμαχίαν
τῆς περασμένης Παρασκευῆς, ἂ δὲν τιμήσαμε καὶ τόσο τοὺς
προγόνους μας, δεῖξάμε ὁμῶς στοὺς ὀχτροὺς μας πῶς δὲ
μᾶς λείπουν οἱ ἀληθινοὶ καὶ οἱ ἀποφασιστικοὶ ἄντρες. Καὶ
θὰν τοὺς κάναμε κάπως νὰ μᾶς συλλογίζονται.

*

ΔΕΙΔΙΝΟ. Στὴν πλατεῖα τῆς Ὁμονοίας. Ἐνα στρα-
τωτικὸ σῶμα περνάει γυρίζοντας ἀπὸ τοῦ Σκαρμαγκᾶ.
Σάλπιγγες, κὀρδωμα, περηφάνεια.

Ἀπὸ πού γυρίζει αὐτὸς ὁ στρατὸς; Ἀπὸ τὸν πόλεμο;
Καὶ ἡ νίκη;

Ἀλοῖμονο! Σφίγγεται ἡ ψυχὴ κανενὸς νὰ βλέπει τέ-
τια κηρώματα. Χαθήκανε οἱ ἄλλοι, οἱ ἀπόμεροι ὁδοί, γιὰ
νὰ πάνε οἱ ἄντρες στοὺς στρατώνες τους καὶ εἶταν ἀνάγκη
νὰ βροῦν οἱ σάλπιγγες τὰ νικητήρια, τὴ στιγμὴ πού ὁ
στρατὸς μας γύριζε νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος ἀπὸ τὸν ἑν-
δοξο Ἑλληνοελληνικὸ πόλεμο;

Οὐτε σπείρι μυαλό;

*

ΝΑ μὴν πολυκαμπρώνει δὲ καὶ ἡ Κυβέρνησις πῶς τὰ
κατάφερε ἈΜΕΣΩΣ, σὶ λίγες ὥρες, νὰ ἐπιβάλλει αὐτὸ κρά-
τος τοῦ νόμου!

Αὐτὸ τὸ «Κράτος» καὶ αὐτὸς ὁ «νόμος» καὶ αὐτὴ ἡ
ἐπιβολὴ τοῦ κράτους τοῦ νόμου τί εἶχαν; γίνετις 15
τοῦ Τρυγητῆ, ὅταν ὁ στρατὸς βρισκότανε μαζεμένος στὸ
Γουδί;

Δὲν μπορούμε νὰν τὸ νιώσουμε τί εἶδος νόμος εἶναι
αὐτός, ὅταν παγαίνει ὁ στρατὸς καὶ λείπει στὴν Κυβέρνησις;
— Χτύπησε τους καὶ ΘΑ ΣΕ ΣΥΝΤΡΕΩ!

«Κράτος τοῦ νόμου» ἐπιβάλλεται μονάχα ὅταν ἡ Κυ-
βέρνησις μπορεῖ νὰ πεῖ στὸ στρατό:

— Σὲ διατάζω νὰ κάνεις αὐτὸ κ' ἐκεῖνο!

Μὰ λέτε σήμερα νὰ μπορεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ ΔΙΑΤΑ-
ΖΕΙ, καὶ μάλιστα τὸ στρατό;

Ὅχι, λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις, μὰ ἡ Ἐπανάστασις αἰπέ-
δαλε τὸ κράτος τοῦ νόμου — γιὰ νὰ λέμε τὰ πράματα μὲ
τὴν ἀληθειάν τους τὸν ὅμοιο.

*

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ καὶ ζοῦμε μέσα σ' ἐπανάστασι.
Αὐτὸ πρέπει νὰν τὸ νιώσουμε πιά ὅλοι μας. Κι ὅταν πιά
τὸ καλονιώσουμε αὐτὸ, θὰ ξηγήσουμε εὐκολα, δίχως νὰ
ξαναζήσουμε, τὸ κίνημα τοῦ Τυπάλλου, θὰ ξηγήσουμε εὐ-
κολα καὶ θὰ βροῦμε φυσικὸ καὶ κάθε ἄλλο κίνημα καὶ κάθε
ἄλλη στάσις πού θὰ γίνουν αὐριο μεθαύριο.

Ὅταν ἡ ἐπανάστασις κάνει τὸ πρῶτο βῆμα της, ὅλα

πρέπει νὰν τὰ καρτερεῖ κανεὶς καὶ μὲ τίποτε νὰ μὴν ξεφνια-
ζεται.

*

ΠΙΑΣΑΝΕ τὸν Τυπάλλο, πιάσανε καὶ τοὺς ἄλλους.
Καλά. Θὰ δικαστοῦνε, θὰ καταδικαστοῦνε γιὰ τὸ ἄθωο-
θεῖνε. Ὅταν τὸ δοῦμε μεθαύριο. Στὸ δικαστήριον ὅλα θὰ ξε-
διαλυθοῦνε, ὅλα. Ἰσάμε καὶνὴ ὥρα τὴν ὥρα, γιὰ τὸν ὅμοιο
τοῦ Θεοῦ, ἢς μὴ μᾶς τοὺς κάνουν ἀνάγνωσμα οἱ ἐφημε-
ρίδες κι ἢς μὴ μᾶς φουσκώνουνε μὲ ψευτιές. Ἀς σεβαστοῦν
ἐπιτέλους λίγο καὶ τὰ πρόσωπα κ' ἐμᾶς — ἂν ὄχι καὶ τὸν
ἑαυτὸ τοῦς. Νά, λ. γ. ἡ «Ἐπερινή» τῆς Τετράδης ἐ-
γράφε πῶς ὁ Ζορμπᾶς καὶ οἱ ἄλλοι ἔμα τὸς πιάσανε ἰσχυ-
ρήσανε τὰ κλάματα: «μετὰ λυγμῶν καὶ δλοφυρμῶν ὡδη-
γήθησαν ἐνώπιον τῶν χωροφυλάκων»!

Ἀθῶοι πού ἀντικρύσανε ἄρεθρα μιὰ ὁδὸν τῶν 27
δὲν κλαῖνε σὰ μαρουδέλια μπροστὰ σ' ἕνα χωροφύλακα.
Νὰ μᾶς συμπαθεῖ, ἂν ἔχομε λάθος.

ΣΕ ΜΙΑ ΓΥΦΤΙΣΑ

Τὰ περασμένα κι ἂ μοῦ πεις τί μ' ὀφείλει, τί βγάξω;
Στὸ χέρι μου ἂν μυστικὲς γραμμὲς ἀκολουθεῖς,
Τὰ περασμένα λησμονῶ καὶ μόνο ἐπὶ κοιτάζω
Ποῦ μὲ τὰ θεῖα μάτια σου κοντὰ σου μὲ κρατεῖς.

ὦ! μάτια! ποῦ στοῦ δοῖμον μου τὸ θάμπωμα οἷς
βοήθια,

Ἀστέρια ἀνονεύοντα ἀγάπης, ποθητὰ.

Ἀστέρια ποῦ ἀπάνω σας τὸ βλέμμα μου ἀφήκα,

Ἐοεὶς νὰ μ' ὀδηγήσετε σὲ μέση ὄνειρεντὰ.

Ἀπ' τὸ ἡλιοβασίλεμα, σέεις τίς χροσὲς ἀχτίδες

Καὶ τὰ παιχνίδια τοῦ φωτός καὶ τίς βαθεῖς σκιές,

Σκοτάδι καὶ λαμπύρισμα, θλίψη γλυκειὰ κ' ἐλπίδες,

Σεῖς ὅλα τὰ κρατήσατε σ' ἀσύνκριτες ματιές.

Καὶ τί ἂν ἡ νύχτα ἐρχεται ζηλιάρη νὰ σὲ σβύσῃ;

Περὶφανα κι ἀτρόμητα γυρίζετε παντοῦ.

Φτερὰ στὸ νοῦ μου δίνετε καὶ φῶς σ' ὅλη τὴ φύση,

Στὰ κύματα, στὰ σύννεφα, στὰ βάθια τοῦ θανάτου.

Καὶ σὰν τὸ φῶς τὸ θεῖο σβεῖ κι ἀπλώνεται σκοτάδι,

Μόνη ἡ ματιὰ σου μυστικὰ τ' ἀπλώνει ἡ σκοτεινὴ.

Τότε σ' αὐτὴν τὸ χαλαρὸ θωρῶ τοῦ μαύρου Ἄδης,

Ἀνατριχιάζω... κ' ἤθελα νὰ βρῶσκοναι ἐκεῖ.

Καὶ νὰ πνεῶ στὸ πέλαγο τῆς μαύρης τῆς ματιᾶς σου,

Νάβρω σ' αὐτὴν Παράδεισο καὶ Κόλαση βεθιά.

Χερὰ κι ὀλίγη ἀφρασιη στὰ μαύρα κύματά σου,

Ζωὴ καὶ θάνατο γλυκὸ σ' ἀγάπης ἀγκαλιά.

Ἀφέντη, μὴ μὲ σφάζεις! Κλαίω, κυλιοῦμαι στὰ
πόδια σου, σκλάβο σου κάμε με, πᾶτα με, δέρνε με,
ἀφνὴ μὲ μόνο νὰ βλέπω, ἀφνὴ μὲ μόνο νὰ βλέπω,
τὸ φῶς τὸ γλυκὸ τῆς μέρας!

Κι ἀπάνω ἀπ' ὅλα τὰ κεφάλια κι ἀπ' ὅλα τὰ
αἵματα (ὦ! πῶς ἔτρεμε συθέμελο τὸ κορμὶ τοῦ Ὁ-
ρέστη καὶ πῶς χαμογελοῦσε θριαμβευτικὰ τὸ χλωμὸ
στόμα τῆς Νόρας!) ἀπάνω ἀπ' ὅλα τὰ αἵματα,
στεφανωμένη σύγκορμα ἀπὸ ἀχτίδες καὶ φίδια, ὕψω-
νότανε ἀνέκαρα ἡ Πηνελόπη — τὸ Αἰώνιον Θῆλυ —
ἤρεμη, ἀσάλευτη, κυτάζοντας ποῖός θὰ νικήσῃ,
ποῖός θάναί ὁ πιότερο δυνατός, γιὰ νὰ τοῦ χαμογε-
λάσῃ καὶ νὰ τοῦ δοθεῖ.

Κι ἀπάνω ἀπὸ τὸ μεσονύχτι τῶν μελλιών της
λαμποκοποῦσε κατακόκκινος ἕνα θεόρατο ἄστρο...

Τὸ σῶμα τοῦ Ὁρέστη ἔκαιε. Ἐκλείσε τὰ μάτια
του κι ἀνοῖξε ἱκετευτικὰ — σὰν τὸν Ποιητὴ — τὰ
χεῖρά του, ἀπαρηγόρητος.

Καὶ ξετυλίχονται τῶρα τοπεῖα τρελὰ μπροστὰ
του, πού δὲ μετακαλεύονται καὶ τὸ λιοπύρι τὸ γυμνὸ
τὰ κλεῖ κ' εἶναι κίτρινα, σὰ νᾶναι λιγωμένα κ' οἱ

ἥσκιαι τῶν δέντρων πέφτουνε καὶ βάφουνε τὸ χῶμα
καὶ τὰ μονοπάτια στενὰ καὶ ὑπουλά λοξανεβαί-
νουνε καὶ στραγγαλίζουνε τὰ πρᾶσινα βουνά.

Ποῦθενὰ πούλι καὶ δροσιὰ κι ἀνάσκ. Καὶ στὴ
μολυβένια, στὴν ἀβάσταχτη σιωπῇ, τὰ τζιτζίκια
μόνο πού φωνάζουνε καὶ τρυποῦνε σὰ βελόνες τὴν
ψυχὴ...

(Θέ μου! Θέ μου!)

III

Ὅταν γύρισε σπῆτι τοῦ Ὁρέστη, μέρα πιά,
καὶ βρῆκε τὴ Χρυσούλα στὸ κρεβάτι σὰν ἀποκοιμι-
σμένη, μιὰ περιφρόνητη ἀκράτητη τοῦ σπᾶξε τὰ
χεῖλια κ' ἤθελε ν' ἀπλώσει τὸ μπράτσο του, νὰ τὴ
σεῖσει, νὰ τὴν ξυπνήσῃ κι ὅπως θάνοιγε τὰ μάτια
της καὶ θάταν ἀκόμα σασισμένη ἀπὸ τὸν ὕπνο, νὰ
τῆς ρῆξαι κατὰψυχα, μέσα σ' ἕνα γέλιο δυνατό,
ὅλη τὴν ἀηδεία καὶ τὴν ἀγανάκτηση πού τοῦ προ-
ξένοῦσε, ἔτσι πού κοιμότανε ἡσυχη, γιὰ νὰ ξυπνή-
σῃ ὕστερα καὶ ν' ἀρχίσει, ποῖός ξέρει, τὰ κλάματα
καὶ τὰ παρακαλέτ'...

Ἡ Χρυσούλα μῆτε ἔκλαψε, μῆτε τὸν παρεκά-
λεσε τίς ἄλλες μέρες. Ἀρχισε νὰ συνθίξει. Μὲ τὸ

κεφάλι μέσα στὰ γόνατα, πεθαιμένη ἀπὸ τὴν κού-
ραση καὶ τὴν ἀπελπισίαν, καθότανε ὅλη τὴ νύχτα,
ἕνα κουδάρι ἀπάνω στὴν πολυθρόνα καὶ περιμένε τὸν
Ὁρέστη. Ὁλομόνυχον μέσα στὴν πολυαγαπημένη
ἐκείνη κάμερα, πού τόσες φοεὶς τὴν εἶδε νὰ λιγώ-
νεται ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ ἀπὸ τὴν ὑποταγή, τὰ
περασμένα τᾶβλεπε νὰ περνούνε ἀπὸ τὸ νοῦ της
σὰν ὄνειρο τόσο βρῆ ἀπὸ τὴ γλύκα, πού ἔμοιαζε
βραχνιάς. Ὁ Ὁρέστης! Παντοῦ ὁ Ὁρέστης! Σὴ-
κωνε τὰ μάτια της στὴ φωτιὰ πού ἀναφτε μπροστὰ
της καὶ κύταζε τίς φλόγες καὶ κύταζε τὴ στάχτη
καὶ τὰ σαγόνια της χτυποῦσαν ἀπὸ τὸ κρῖ. ὦ!
ἂς εἶταν νὰ μπορούσε νὰ ξεδιαλύνει ὅλο τὸ μαρτυριο
κι ὅλη τὴν ἀγάπην πού τῆς ἔκανε κουρέλια τὴ ζωὴ!
Μὰ δὲν ἤξερε τίποτα, τίποτα. Ἦξερε μόνο πῶς ἀ-
γαποῦσε τὸν Ὁρέστη. Τὸν ἀγαποῦσε τόσο πολὺ
πού δὲν τῆς ἔμενε πιά δύναμη ν' ἀνοῖξαι τὸ στόμα
της καὶ νὰ τοῦ παραπονεθεῖ. Καὶ γιὰτὶ νὰ παρα-
πονεθεῖ; Ἡ ἀγάπην της δὲν εἶτανε πιά μεγάλη ἀπὸ
τὸν πόνο; Καὶ τότε γιὰτὶ νὰ μιλήσῃ; Μιλεῖ κα-
νεὶς σὰ ζητᾷ τὸ δίκιο του κ' εἶναι ἀποφασισμένος
νὰ παλέψῃ γιὰ νὰ τὸ βρεῖ. Μὰ ἡ Χρυσούλα τί νὰ
ζητήσει καὶ τί νὰ φωνάζῃ, ἀφοῦ μῆτε μπορεῖ, μῆτε
καὶ θέλει νὰ παλέψῃ. Ἡ ἀγάπην της θάτανε πάντα